

GALONERING, f. 2. 1) Prydande med galoner. — 2) Prydnad af galoner.

GALOPP, galåpp, m. sing. (fr. *Galop*) 1) En hästs språng, då han, på korta ögonblick, med alla fyra fötter är aflägsnad ifrån marken. *Springa i g., i fullt g. Falla in i g.* — 2) *G. ell. G-vals*, ett slags hastig vals.

GALOPPAD, galåppad, m. 3. (fr. *Galopade*) En hästs språng, då han galopperar.

GALOPPERA, v. n. 1. (fr. *Galoper*) 1) (om en häst) Springa i galopp. — 2) (om ryttare) Rida i galopp. — *Galopperande*, n. 4. o. *Galoppering*, f. 2.

GALOSCH, galåsch, m. 3. (fr. *Galoche*) Öfversko.

GALT, m. 2. 1) Gälld hane af svinslägtet. — 2) Tackjernsstycke af 4 till 6 kvarters längd och 3 till 15 lipunds vikt. — 3) (artil. gam.) Ett slags 12-pundig kanon.

GALVANISERA, v. a. 1. (vetensk.) Utsätta för inflytelsen af galvanisk elektricitet.

GALVANISK, a. 2. (vetensk.) Som tillhör, står i sammanhang med eller härrör af galvanism. *G. elektricitet*, se *Galvanism*. *G. ström*, de motsatta elektriciteternas strömmande genom ledaren på en galvanisk apparat. *G. apparat*, elektrisk apparat, bestående af galvaniska kedjor. *Enkel g. kedja*, föreningen emellan två elektriska ledare af första klassen (vissa fasta kroppar) och af andra klassen (flytande kroppar).

GALVANISM, gallvani'ssm, m. sing. Inbegreppet af de genom beröring framkallade elektriska fenomen, hvilka isynnerhet genom sin varaktighet skilja sig ifrån de genom gnidning väckta elektriska fenomenen, men för öfrigt till sin natur öfverensstämma med dessa. Berörings-elektricitet. Har sitt namn efter Galvani, en berömd läkare i Bologna, som gjorde den upptäckten, att ryckningar uppkomma i de blottade musklerna på benet af en nyligen dödad groda, när dessa muskler vidröras af tvenne metaller, hvilka med sina ändar sjelfva beröra hvarandra. **GALVANOMAGNETISM**, se *Elektromagnetism*.

GALVANOPLASTIK, ---'ik, f. sing. (tekn.) Konsten att medelst användande af galvanisk bronsera, förgylla, försilfra, eller ock att derigenom frambringa aftryck eller afbildningar af modeller, t. ex. att mångfaldiga graverade kopparplåtar, stereotyper o. d.

GAM, m. 2. Ett släkte af roffåglarna, med lång, rak, vid spetsen hakformigt krökt näbb, naket eller blott med tunt dun betäckt hufvud, och en ofta naken, blott med en fjäderkrage omgifven hals. *Grå G-en*, 4 fot lång med 10 fots vingbredd, till färgen mörkgrå eller svartbrun. *Hvithufvade G-en*, stor som den förra; brungul med hvit hals och fjäderkrage. Till öfriga arter höra *Ludergamen*, *Gamkungen* och *Kondoren*, hvilka ses på sina ställen.

GAMANDER, gamänd'r, m. sing. Apoteksört, som växer på sidländta ångar i sydöstra Sverige. Har hvitgula blommor. *Teucrium scordium*.

GAMMA, gämna, n. sing. 1) Grekiska namnet på bokstafven *G.* — 2) (i musik) Benämningen på det gamla Guidoniska tonsystemet, emedan det började med *G.*

GAMMAL, a. 2. (i def. form: *Game, Gamla*; kompar. *Äldre*, sällan *Gamlare*, superl. *Äldst*, sällan *Gamlast*) 1) Långt framskriden i ålder. *En g. man, qvinna, häst, hund, räf, fågel, G-t folk*. (Talesätt) *G. som gatan*, mycket gam-

mal. (Ordspr.) *G. är äldst*, de gamle äro mest erfarne. — Substantivt säges äfven om menniskor *Den gamle, gamla, De gamla*. — *Syn. Äldrig, Älderstigen, Bedagad*. — 2) Som har utseende af att vara äldrig. *Jag finner honom g., när han har den der rocken på sig. G. min. G-t utseende*. — 3) Brukas, för att beteckna, huru långt framskriden i ålder någon är. *Huru g. är han? Han är icke mer än tjugu år g.* — 4) Säges om en person, som länge utöfvat ett yrke eller fört ett visst slags lefnadssätt. *G. embelsman, soldat, jägare, fiskare, drinkare. En g. vän*, som länge varit det. *Han blir ej g. der*, kommer ej att länge kvarstanna der. — 5) Nyttjas, för att uttrycka den vördnad, en för lång tid sedan död, ryktbar man ingifver. *Den gamle Homerus*. — 6) (om sak) Som varat sedan lång tid tillbaka. *Verlden är ganska g. Ett g-t slott. Ett g-t träd. En g. saga. Gamla permebref. Ett g-t ord*, som upphört att vara i bruk. *Den gamla kemien, fysiken, &c.*, kemien o. s. v. i dess fornda, ofullkomliga tillstånd. (Fig.) *En man af gamla stammen*, af bepröfvad heder och duglighet. — 7) Säges om vissa saker i jemförelse med eller motsats till det nya. *Gamla staden, slottet, hovvet. Gamla Testamentet. Gamla stilen*. — 8) Brukas äfv. om saker, som blifvit nöta, isynnerhet kläder och möbler. *En g. rock, hatt. Ett par gamla stöflar. G-t linne*. — 9) Som varit, men icke mera är. *De gamla sederne. De gamla Romarne, Egyptierne. I gamla dagar, tider. Den goda, gamla tiden. Ett g-t mod*. Substantivt säges äfv. *De Gamle* om forntidens folk, isynnerhet Greker och Romare. *Af g-t*, adverbialt uttryck: från gamla tider tillbaka.

GAMMALDAGS, a. oböjl. 1) Bruklig, öfvig i gamla tider. *En g. kostym. G. möbler*. — *Syn. Se Gammalmodig*. — 2) (fig.) Hederlig, rättfram och okonstlad, såsom våra förfäder voro. *En gammenniska*. Man säger äfv. *G. seder*.

GAMMALMODIG, a. 2. Bruklig i gamla tider, men nu aflagd. *G-a kläder, möbler. G. rock*. — *Syn. Gammaldags, Urmodig, Föräldrad*. — *Gammalmodighet*, f. 3. — *Gammalmodigt*, adv.

GAMMAN, gammann, f. sing. indef. oböjl. (gam., fam. o. skämtv.) Skämt och lustigheter. *Fröjd och g. Glädje och g.*

GAN, f. 2. (gam.) *Se Gäl*.

GANGESKROKODIL, m. 3. *Se Gavial*.

GANGLIER, gånnglärr, m. pl. 3. (anat.; från grek.) Nervknutar, nervkylsor.

GANGLIESYSTEM, gånngliesystäm, n. 3. (anat.) *G-es*, en mångfaldigt grenad nerv, kallad Sympatiska Nerven, med uppdrifningar här och der, kallade Ganglier.

GANGREN, ganngrän, m. sing. (med.; gr. *Ganraina*) Brandsår, brand i en kroppsdels.

GANGRENERA, v. n. 1. (med.) Angripas af brand.

GANSKA, adv. I hög grad, högst. *G. mycket folk, penningar. G. lätt, svårt, fort, långsamt, väl, illa*. — *Syn. I högsta mätto, Högeligen, Högst, Svåra, Måka, Ytterst, Djupt, Allra, Allt för, Glupskt, Utomordentligt, Förvånande, Befängd, Besatt, Förbannadt, Fasligt, Förfasligt, Förtvifladt, Förskräckligt, Ohyggligt, Glupskt, Hiskligt, Gruffligt, Gräsligt*.

GANTAS, v. d. 1. (gam.) *Se Galnas, Hånsla*.

GAP, n. 3. (ursprungligen: Hål, öppning) 1) Vidöppnad mun (isynnerhet på djur). *En hunds, ett lejons, en krokodils g. Kasta en brödbit i*